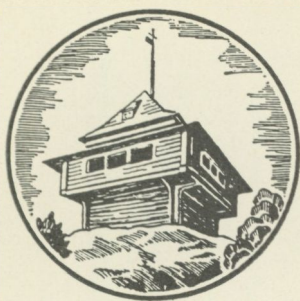

**NORDISKA MUSEETS OCH
SKANSENS ÅRSBOK 1947**

FATABUREN

NORDISKA MUSEETS

OCH SKANSENS ÅRSBOK

1947

Redaktion:

ANDREAS LINDBLOM • GÖSTA BERG • ERIK ANDRÉN

Redaktör: Erik Andrén

Omslaget: Kåsa med året 1681 och ätterna Kurcks och Kags vapen, åsyftande landshövdingen i Skaraborgs län, friherre Gabriel Kurck, och hans maka Beata Kagg. Denna typ av dryckeskärl är föremål för en undersökning av A. Hirsjärvi (sid. 57). Nordiska museet 5,129.

Tryckt hos Tryckeri Aktiebolaget Thule, Stockholm 1947
Djuptrycksplanscher från Nordisk Rotogravyr

VID UNGDOMSRINGENS 25-ÅRS- JUBILEUM I NORDISKA MUSEET DEN 6 JULI 1946

av *Andreas Lindblom*

Jag undrar hur många gånger — det bör vid det här laget, efter 17 år i denna institutions tjänst, vara tjugu tusen — som jag gått förbi granitpyramiden här nere vid entrén till Nordiska museet med dess för Er alla så välkända inskrift: "Från fäder är det kommet, till söner skall det gå..." Sentensen har ju upprepats så ofta att den nästan blivit utnött. Jag vet inte hur det kom sig att jag just i dag tänkte lite närmare på dess innebörd. Det slog mig att det är två små ord som räddar versen från att bli banal. Det är orden *unga hjärtan*. Tanken är ju att fädernas arv förmår leva bara så länge unga hjärtan slår. Jag ser framför mig i detta ögonblick ett tusental ungdomar från Nordens fem länder som kommit hit med hoppfull häg och fantasi. Och jag vet att det inte är förmåtet att här tala om unga hjärtan. Just i dessa dagar, när det debatteras bland diktarna och litteraturkritikerna om det är pessimismen eller optimismen som är mest berättigad inför framtiden, just nu i världskrigsepoken och atomenergiens tid, då det lite varstans sias om undergång, är det gott att tänka på unga hjärtan. Ni som sitter och står i denna härliga hall i hägn av fädernas minnen utgör en levande protest mot all pessimism. Ty Ungdomsringen har under ett kvarts sekel visat levande tro på de ideella krafterna i tillvaron, på skönhet i livsföringen, pietet mot det förgångna och hjärtats oskrymtade glädje över livets rikedom.

I denna stund vill Nordiska museet tacka Er för att Ni på ett uppoffrande vis hjälpt och stött oss i vår strävan att reali-

sera det upphöjda program som museets grundare utstakat. Det var ju på Skansen som Ringen bildades, 1920. Samarbetet med oss har sedan dess varit idealiskt. Otaliga är de sammankomster Ni haft på Skansens höjder. Alltsedan 1934 gläder Ni varje fredagskväll om sommaren tusenden unga och gamla med gemensamma sånglekar. Och numera sköter Ni helt om den kulturella dansen och lämnar gratis undervisning i sådan. Jag vet mycket väl att många bland Er ondgör sig över att Skansen jämsides med all den myckna gammaldansen också tolererar den moderna. Men modern dans förekom redan på Haze-lius' tid. Det är tradition det också. Skansen är kanske det enda friluftsmuseum där det gamla och det nya möts, där det moderna livet brusar, och som också tack vare detta kunnat bli samlingsplats för en hel nation. Mänsklig erfarenhet lär oss även att det som verkar radikalt i dagens kulturliv likväl blir historiskt i morgon. När Gustav IV Adolf på 1790-talet förbjöd vid sitt hov den då splitter nya wienervalsen, anade han ej att den 150 år senare skulle bli den populäraste bland de s. k. kulturella danserna. Det finns ytterligare ett skäl att inte bannlysa den moderna dansen från Skansen. Det gäller för oss att inte stöta bort de stora ungdomsskaror som — tyvärr kan man måhända säga — bara lockas av det moderna. Hur många av dessa ungdomar är det ändå inte som just på Skansen så småningom lär sig tycka om både lekar och gammaldans, hur många är det inte som deltar både i allsången och flaggparaden och sen lämnar friluftsmuseet med vida rikare behållning än om de tillbragt sin sommarkväll i en skum danslokal eller på ett nöjesfält. Det är många mödrar som under dessa år tackat mig för att det finns en så skyddad och övervakad plats som Skansen, dit de vågar skicka sina döttrar. För sjutton år sen var Skansens besökssiffra 800.000, nu är den över 2 miljoner. Den ofantliga ökningen är säkert inte proportionerlig bland folk i alla åldrar; det fordras ej mycken iakttagelseförmåga för att se att den framförallt faller just på ungdomen. En ungdom på gott och ont, men ändå mest på gott, det är min bestämda tro!

När jag nu bringar Ungdomsringen Nordiska museets och

De nordiska ländernas bygdeungdom tågar upp på Solliden.

Skansens tack, så vill jag alldeles särskilt rikta detta till *en* man, Er förste ordförande, numera hedersordförande Gustaf Karlson. I denna krets behöver jag inte spilla ord på hans förtjänster, på hans idealitet och uppoffrande entusiasm. Nordiska museet har en medalj som sparsamt utdelas till sådana personer som i särskilt hög grad främjat dess fosterländska syften. Den har utdelats i guld till Artur Hazelius själv och till Prins Carl, mångårig ordförande i Nordiska museets vänner. Museets nämnd har nu tilldelat Gustaf Karlson denna medalj i silver.

Och nu till sist, låt oss lova att i denna ansvarsfyllt tunga och med tanke på världens vedermödor så bistra tid ändå bevara den ljusa tro på livet och framtiden, som under det gångna

kvartsseklet utgjort Ungdomsringens största andliga tillgång! Låt oss se mot den nya fredstid som just dagas för världen med ödmjuk förtröstan och med brinnande håg att var på sin plats göra en insats för glädjen och godheten i livet! Det fanns en period för femtio år sedan som vi äldre minns, då ungdomen inte trodde och inte hoppades som nu. Vid tiden för unionsupplösningen med Norge sades det, jag vet inte om det var från svenskt eller norskt håll: Norrmännen är ett ungt folk som tror, svenskarna ett gammalt folk som tvivlar. Sen dess har mycket förändrats. Den store skald har fått rätt som mitt i pessimismens bittra stund, 1899, ropade ut till det unga Sverige de trosvissa orden:

Gå fram, gå fram, du nya dag,
med morgonsång och hammarslag . . .

— — — — —
Lys vida över folk och land
gör rik vår själ, gör fast vår hand,
att vi i fröjd må bära än
som gamla våra år
och vandra fram som säningsmän
i världens unga vår!